

ТОШКЕНТ ХАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ,
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАХАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ХАМДА ШАХАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 140 (2688).

Шанба, 18 июль 1964 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ХАЛҚ БАХТ- САОДАТИ УЧУН

Шу кунларда бутун Советлар элида, ҳар бир коллективда, ҳар бир оилда аниқ бир кўтариш руҳи, шоду-хуррамлик ҳукм сурмоқда. Кўнгилдаги шодонликларнинг чеки йўқ. Бунинг боиси бор, албатта. СССР Олий Советининг қолдоқлар аъзоларига пенсия ва нафақалар тўлаш ҳамда халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, уй-жой коммунал хўжалик, савдо ва умумий овқатланиш хўжалиқларининг ва халқ хўжалигининг аҳолига бевосита хизмат кўрсатувчи бошқа тармоқларидаги ходимларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги қонунлари матбуотда эълон қилинди. Бу қонунлар чинакам инсонпарварлик руҳи билан сугрилган бўлиб, у КПСС Программасидаги ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун деган буюқ принципининг муваффақият билан амалга оширилганлигининг ёрқин далилидир. Улуг мамлакатимизнинг ҳар бир меҳнатнаши бу гоят катта сийёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатларни бениҳоя хурсандчилик билан қўлиб олди ва оддий меҳнат аҳли тўғрисида чинакамгина оталариз ғамхўрлик қилаётганликларини учун шонли партиямизга, жонанон Совет ҳукуматимизга чуқур миннатдорчилик билдирмоқдалар.

«Сийёсийинг муҳокама этилган масала юзасидан қонунлар қабул қилиши», — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев, — партияимизнинг, ҳукуматимизнинг халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишдан бошқа нияти йўқлигини яна бир марта кўрсатади. Бизнинг одий мақсадимиз — коммунизмни муваффақият билан қўришдан, меҳнаткашларнинг фаровонлигини ўстириш йўлини қатъий ва изчиллик билан амалга оширишдан иборат.

Ҳа, халқ бахт-саодатини кўзлаш, унинг порлоқ ва ёрқин истиқболи учун ҳормай-тозлай ва оғишмай кураш олиб бориш — ҳамма партияимиз фаолиятининг одий қонуни бўлиб келди. Атрофга бир назар таштайлик. Қуй сайин турмушимизда нақадар катта ўзгаришлар ҳозир бермоқда. Мамлакатимизда коммунизм қўрилишининг программаси ҳамма соҳада муваффақият билан бажарилаётганлигини ҳар биримиз қўлидан турмушимизда кўриб ва сезиб турибмиз. Кейинги беш йил ичида республикамизда қолдоқларнинг пул дарамадлари 37 процент кўпайди, қолдоқчиларнинг меҳнат ҳақи фондлари эса 36 процент ортди. Шу давр ичида қолдоқларда бир киши-кун ҳисоби таълимадан меҳнат ҳақи 50 процент ошди. Партия ва ҳукуматнинг пахташи харид қилиш наҳарларини оширганликлари ва пахта еттиштириш ортиб бораётганлиги натижада қолдоқчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақининг умумий фонди 1963 йилдагина 1962 йилдагига нисбатан 47 процент кўпайди.

Қолдоқ аъзоларига пенсия ва нафақалар белгиланган каби муҳим тадбирин амалга ошириш учун совет мамлакатини тараққийнинг бутун ривожланиши билан замин тайёрданди. Маъзур тадбирлар социалистик турмузинг жуда катта қўқ-қўдратга эга эканлигини, у ҳақиқатдан ҳам чинакамгина халқчил, инсонпарварлик руҳи билан сугрилган турмуз эканлигини бутун дунё афғон оммасига яна бир бор намоиш қилиб кўрсатди.

Маориф, соғлиқни сақлаш қўлимлари ва — аҳолига — хизмат кўрсатувчи бошқа баъзи тармоқлар ходимларининг иш ҳақини ошириш ҳам гоят катта сийёсий-иқтисодий аҳамиятга эгадир. Халқ хўжалигининг ана шу соҳасида ишлаётган 18 миллион кишининг ёки мамлакатимиздаги барча ишчи ва хизматчиларнинг тўртдан бир қисмининг иш ҳақи ўрта ҳисобда 21 процент оширилди.

Халқнинг фаровонлиги ва турмуш даражасини оширишга қаратилган бу гоят катта тадбирлар барча совет кишиларида мисли кўрилмаган сийёсий активлик ва меҳнат гайратини вужудга келтирмоқда. Совет кишилари партия ва ҳукуматга қалб ҳарорати билан сугорилган, юрак меҳри билан эъзозланган миннатдорчилик сўзларини йўлдошмоқдалар.

«Менинг ёшим 60 дан ошди. Бола-чақали, неварачеварали бўлдим», — дейди Южор Чирчик ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Ленинград» қолдоқчининг аъзоси ўртоқ С. Қўчқоров. — Умрим давомида ҳаётнинг аччиқ-чучутини тоғиб кўрдим. Ўтмишдаги деҳқонларнинг нечоғлиқ азоб-уқубат чекканларини ҳам ўз кўзим билан кўрганман. Инқилоб бўлди. Ойлар, йиллар ўтган сайин ҳаёт ахшилана борди. Айниқса қишлоқларда қолдоқ тузилганидан сўнг деҳқоннинг қуни тугди...

Биз деҳқонлар партияимизнинг жуда кўп ғамхўрликларининг шохиди бўлганмиз. Хаммасидан ҳам беҳад қувонганмиз. Кўнгилмиз жаҳон-жаҳон севинчга тўлган. Мана энди яна бир ғамхўрлик. Ғамхўрлик бўлганда ҳам жуда катта ғамхўрлик. Бунинг учун жонанон партия ва ҳукуматимизга минг раҳмат!

Мамлакатимиз меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган молдий-маданий эҳтиёжларини ҳақиқатда тўла ва мукамал қондиришнинг намунасини бутун дунёга кўрсатмоқда. Лекин айтиш кераки, бу тадбирлар ўз-ўзидан бўлавермайди. Бунинг учун ишлаб чиқариш қулаҳларини муттасил юксалтириш, саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотлари, қолдоқ ҳамда совхозлардаги мавжуд резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш, меҳнат унвдорлигини бутун қоралар билан ошириш учун курашмоқ керак. Социалистик экономикаимиз қанчалик тез ва шаддам қадамлар билан юксалса, халқимизнинг иқодий қуч-гайратини қанчалик ошса, кишиларимизнинг турмуш даражаси ҳам шунчалик тез юксалиб боради. Шунинг учун ҳам партия совет халқини астойдил, илҳом билан меҳнат қилишга тақирмоқда. Ҳар бир меҳнаткаш коммунистик жамият қўришда, халқ фаровонлигини ошириш программасини бажариш учун курашда ўз бурчини ўташи лозим.

Ижодкор ва яратувчи халқимиз меҳнаткашлар тўғрисида қилинаётган оталариз ғамхўрликка жавобан халқ хўжалигининг барча соҳаларида, мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этиш учун олиб борилаётган кўрсатишга тайёр эканлигини билдирмоқда. Бутун халқ яқин бўлиб, бир овоздан, бошлайвер партия, бизни янги зафарлар томон, демоқда.

МОРИС ТОРЕЗ ХОТИРАСИ

МОСКВА
МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ
МОТАМ МИТИНГИ

МОСКВА, 16 июль. (ТАСС). Союзлар уйининг Колонна залда Москва меҳнаткашларининг Морис Торез хотирасига бағишланган мотам митинги бўлиб ўтди. Президиумда — Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари С. П. Павлов, бошқа партия, давлат арбоблари ўтиришди.

Митингнинг КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари В. Я. Павлов очди.

Митинг қатнашчилари ўриларидан туриб, Морис Торез хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Владимир Ильич номли завод слесари С. А. Антонов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори П. Н. Поспелов, Москвадаги чет тиллар давлат педагогика институтининг профессори М. Д. Степанова, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджукей, Португалия Коммунистик партиясининг бош секретари Альваро Куньял, Бельгия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Жан Блюм, Аргентина Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси Родольфо Гиольд мотам нутқи сўзладилар.

Улар шонли Франция Коммунистик партиясининг атоқли раҳбари, француз халқининг улуг фарзанди, ўзининг бутун ҳаётини француз ишчилар синфининг иши учун, социализм гояларининг галлабаси учун, бутун инсониятнинг порлоқ келажиги учун курашга бағишлаган оташин революционернинг вафоти чуқур қайғуга солганлиги ҳақида гапирдилар.

Мотам митинги тугади. Митинг қатнашчилари партия гимини — «Интернационал»ни айтди.

Деҳқончиликда ёши улғайган суратдаги бу мўтабар кекса — сувчи Каримқул ота Умарқуловдир. Каримқул ота 15 йилдирки, Бекобод ишлаб чиқариш бошқармасидаги 1-«Давларини» совхозининг иккинчи бўлимида сувчиллик касбига маҳорат кўрсатиб ишлаб келаяпти. Бу кекса сув тараган қаргаларнинг гўзаси баравж бўлиб ўсаяпти. У бўлимида биринчи бўлиб учинчи сугорилган тугалади.

ИХЛОСМАНДЛАР

Калинин бошқармасидаги «Ленинград» қолдоқчининг коммунистик ўртоқ Маъруфхўжа Қорахўжаев бошқариб турган пахтакорлари мўла ҳосил еттиштириш ишларида самарали меҳнат қилмоқдалар. Ўз касбига ихлос қўйган азаматлар бу йилги мавсумда 80 гектар

майдонини ҳар гектарида 37,5 центнердан «оқ олтин» дурдонаси еттиштиришга аҳд қилишган. Бригадининг ҳамма аъзолари пахта далаларида ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишаяпти. Улар ичида бекорчи, танбаларни топмайси. Ҳар бир аъзо ўзига юк-

латилган бурчи шараф билан, бажонидил бажараяпти. Коллективда айниқса, моҳир механизаторлар Далабой Раҳимов ва Назир Нормуродов ўртоқларнинг меҳнати мақтоғаси сазовордир. Бу меҳнатсеварлар ҳар кун 8-9 гектар ердаги гўза қатор орала-

рига сифатли ишлов бермоқдалар ва айни вақтда озиқлантириб ҳам кетмоқдалар. Бригадада интизом ва уюшқоқлик барқарор бўлгани учун ҳам шу кунга қадар барча майдондаги гўзалар учинчи комплекси ишловдан чиқариламоқда.

Гектарларда барақали ҳосил тўплашда моҳир сувчилардан Ғани ота Абдураҳмонов, Ғулом ота Содиқов ва Мирфайт Буваевлар муносиб ҳисса қўшишаяпти. Кечаси ҳам қундузи мириқиб сув ичаётган гўза тулпарни серҳосил қилиб ўсмақда. Бригада гўзалари шу кунларда бир текис қўсқалиш бошлайди.

Бригада аъзоларининг унумли меҳнат қилишида яратиб берилган қўлай маданий-маиший шарт-шароитлар катта роль ўйналяпти. Коллективда 20 дан ортиқ ала ёш болалидир. Уларнинг болалари бригадада шийпонда ташкил қилинган «Ясли-боғчада» яйраб ўсаяпти. Шунингдек, иш бошида нонушта, тушки овқат ва кечки чой ташкил этилган.

Т. МИРЗААХМЕДОВ,
И. СУЯРҚУЛОВ.

О. ШОРАСҲУЛОВ.

ЎРИМНИ ЖАДАЛЛАШТИРИНГ

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармаси галлакорлари етти йилликнинг олтинчи йилида 33,1 минг тонна дон еттиштириб, унинг 7 минг тоннасини она-Ватанга топширишга аҳд қилишган.

Димитров номли қолдоқчининг ўртоқ Алексей Цой бошқариб турган бригадаси галлакорлари еттиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишга барвақит киришиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Бригадада мавжуд ишчи қуви ва техника воситаларида унумли фойдаланиб, комбайнларнинг кеч-қўнундуз тўхтовсиз ишлаши таъминланмоқда. Натижада янгилай-янги ютуқлар қўлга киритилляпти. Ҳозиргача 348 гектар ернинг 225 гектаридаги галла — ўри-

либ, хирмонга 774 тонна дон

Шунингдек, 2-«Оққўрғон», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозларида ҳам ўрим-йиғим ишлари намунали ташкил этилган.

Афсуски, бошқармадаги ҳамма хўжаликларда ҳам галла ўрими яхши ташкил этилмаган. Ҳамид Олимжон номли, «Ленинград» қолдоқлари ва 1-«Оққўрғон» совхозини бу муҳим ишга эътиборсизлик билан қаралаётганлиги туфайли галла топшириш суръати талабга жавоб бермайдди. Ҳ. Олимжон номли қолдоқда 110 гектар ерда ҳозиргача атиги 25 гектар ўрилиб, 20 тоннадан саят кўпроқ ҳосил йиғилган, холос. «Ленинград» қолдоқлари эса аҳвол бун-

дан ҳам ташвишли: эндигина 54 гектардаги галла ўрилган. 1-«Оққўрғон» совхозини ҳам иш яхши эмас. Шу кунгача 200 гектардаги галладан 112 гектари ўрилиб, 186 тонна дон йиғиштириб олинди.

Южориди санаб ўтилган хўжаликларда план ҳисобига давлатга жуда кам галла топширилган. Бу хўжалик раҳбарлари ўз ишларида кескин бурилиш ясаб, еттиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишлари, галла ўримиин жадаллаштиришлари керак. Акс ҳолда давлат планини барбод бериб, ер чизиб қолишлари мумкин.

Т. МИРЗААХМЕДОВ,
И. СУЯРҚУЛОВ.

О. ШОРАСҲУЛОВ.

ТУРМУШИМИЗ ЯНАДА ФАРОВОН БЎЛАДИ

Чексиз миннатдормиз

«Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун», — Бу шор КПСС Программасининг мағиз-мағзини ташкил этади. Партияимизнинг ана шу Программаси қабул қилинганга уч йилча вақт бўлди. Аммо шу қисқа давр ичида совет кишиларининг турмуш шарт-шароитлари яхшиланиш тўғрисида қатор тадбирлар амалга оширилди.

Халқ ўқитувчилари тўғрисида қилинаётган буюқ ғамхўрликдан биз совет педагогари беҳад хурсандмиз. Халқ маорифи ходимлари иш ҳақини ошириш тўғрисида СССР Олий Совети сессияси қабул қилган Қонун ҳам ана шу ғамхўрликнинг ёрқин далилидир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган мазмунли докладыда жуда муҳим масалалар илгари сурилди. Мана, бир мисол. Бошланғич синфларда дарс берувчи олий маълумотли ўқитувчилар бўлиб билан тенг иш ҳақи олар эдилар. Эндиликда бу тафовутга барҳам берилди. Бу тадбир ўқув-тарбия ишлари савиясини янада оширишга, албатта ўзининг иқодий таъсирини кўрсатади. Чунки, таърибли ва малакали ўқитувчилар бошланғич синфларда дарс беришга кўпроқ жалб этилади.

Мамлакатимиз педагогика коллек-

тивини инсон тўғрисида қилинаётган буюқ ғамхўрликларга жавобан ўқувчиларини давримизнинг муносиб кишилари бўлиб еттиштириш учун ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Р. АЗИМОВ,
Тошкентдаги 105-мактабнинг директори.

МЕДИКЛАРНИНГ ЮРАК СЎЗЛАРИ

СССР Олий Советининг сессияси совет кишилари фаровонлигини оширишда гоят муҳим ва ҳаётини масалани муҳокама қилди. Шунинг учун ҳам совет кишиларининг қувонч-кексиз. Ким билан суҳбатлашсанг, партия ва ҳукуматимизнинг халқ турмушини яхшилаш юзасидан белгиланган оқилона тадбирлар ҳақида миннатдорчилик сўзларини эшитасиз.

Шундай нагга ғамхўрлик кўрсатилаётган бир пайтда ҳажон-лаимай, юрак сўзларини ўртага тўкиб-сочмай бўладим, ахир! Тошкент тўқимачилик комбинати медицина-санитария қис-

мени врачлари ва медицина хосиятлари ҳам шу кунларда қўн-қончларга тўлиб тошганлар. Улар партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик билдириш учун қуни кеца ўз қўлларини тўп-ландилар. Бу ерда кўп кишилик митинг бўлиб ўтди.

Қардонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг СССР Олий Совети сессиясида қилган мазмунли доклады ҳаммаимизнинг қувончимизга қувонч қўшиб юборди. — дейди медицина-санитария қисмининг бошлиғи А. Камолов. Врачларнинг ва бошқа медицина ходимларини иш ҳақининг оширилишини совет меҳнатнаши ишларини янада ривожлантиришга хизмат қилади. Халқ соғлиғи посбонлари қучиға-қуч, гайратига-гайрат қўшади.

Медицина-санитария қисмида давлолашнинг илгор методлари кенг жорий этилмоқда. Ходимларимизнинг қўлчилиги бўш вақтларида аҳолига бепул медицина хизмати кўрсатишляпти. Шундан сўнг ҳамшира П. Сидоренко минбарга кўтарилади. У партия ва ҳукуматимизнинг медицина ходимларига кўрсатилган буюқ ғамхўрликларини тўғрисида гапирди.

Митинг қатнашчилари хирург Обид Қобилжоннинг юрак сўзларини ҳам зўр ҳажон билан тинглашди.

— Медицина-санитария қисми хирургия бўлими врачлари беморларга намунали медицина хизмати кўрсатиш юзасидан

яхши тадбирларини амалга оширишляпти, — дейди нотик. — Партия ва ҳукуматимиз биз медицина ходимларига чинакам ғамхўрлик кўрсатаётган экан биз бунга амалий иш билан жавоб беришимиз лозим. Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладыни ўқиб қилиб, қуйидаги маъжурларларини олишга қарор қилдик. Биз бундан кейин доимо юксак иш маданияти учун курашаб-орамиз. Медицина ходимлари ўз устларига тинмай ишлайдилар.

Беморларга намунали медицина хизмати кўрсатамиз. Ўртоқ О. Қобилжоннинг медицина-санитария қисмидаги бошқа сўзларини ҳам социалистик мусобақага қақирди.

Митингда санитария маорифи ходимлари кабинетининг бошлиғи В. Астапова, ҳамшира М. Телешева ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар. Улар ҳам партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан жон қуйиб ишлашга сўз бердилар.

А. АЛНОВ.

ЛИТВА СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ МЕХНАТКАШЛАРИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Литва меҳнаткашларини республика фашистлар оккупациясидан озод қилинганлиги ва совет халқлари қардошлиги оиласига қайтганлигининг йиғирма йиллиги билан чин кўнгилдан таъдирқилайдилар.

Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларнинг немис-фашист босқинчиларни тор-мор келтириш йўлидаги умумий қуч-гайратларига Литва халқининг ўғил ва қизлари каттагина ҳисса қўшдилар. Фашизмга қарши курашиб, ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун жонини қўриб қилган маздариининг порлоқ хотирасини совет халқи абадий ҳурмат билан эслайди.

Коммунизм қўрилишининг улугвор вазифаларини ҳал қилишда Литва меҳнаткашларига янги ютуқлар тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Суратда: Тошкент тўқимачилик комбинати медицина-санитария қисми ходимларининг митинги. Минбарда шу қисмининг бошлиғи А. Камолов нутқ сўзламоқда.

А. Абалин фотолари.

ЛЕНИНЧА ИШ УСЛУБИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Тошкент шаҳар раҳбар ходимларининг илмий конференциясидан

Совет ҳалқи партия раҳнамолигида коммунизм моддий-техника базасини яратиш, коммунистик иқтисодий муносабатларни шакллантириш ва янги кишини тарбиялаш вазифаларини мардона ҳал этмоқда. Бир-бири билан ҳамбаста ҳал қилинган бу уч вазифани КПСС Программасида кўрсатилган раҳбар ходим катта роль ўйнайди. Партиямиз қўйган ана шу катта талаблар даражасида бўлиш, замона билан бирга қадам ташлаш учун раҳбар ходим ленинча иш услубини пухта эгаллаши керак.

Хўш, ленинча иш услубининг моҳияти нимада? Раҳбар ходим қандай ҳислат ва фахрларга эга бўлиши керак? Тошкент шаҳар раҳбар ходимларининг бўлиб ўт-

ган илмий конференциясида ана шу саволлар устида баҳс юритилди.

Конференцияда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари К. М. Муртазоев «Раҳбар ходим ишда ленинча услуб учун» деган темала доклади қилди.

Партия XXII съезди ва КПСС Программаси тарихий кўрсатмаларини амалга ошираётган ҳаққон, — дейди докладчи, — коммунистик ишчи билан коммунизм сари бормоқда. Коммунизм томон ҳаракатимизни тезлаштириш мақсадида, партия халқ ҳўжалигининг ҳамма соҳаларини қадам-қадам такомиллаштирмоқда, коммунизм қўриқнинг ҳамма куч ва воситаларини актив ҳаракатга келтирмоқда.

тоқлашаётганлар сонга эса 1.200 та боради.

Чилонзор район партия комитети хузурида иқтисодий мактаб; Ленин, Фрунзе ва Октябрь районларида эса партия ва совет активлари мактаби Киров районида коммунистик тарбия назарияси ва практикаси мактаби ишлаб турибди. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумидан сўнг ташкил этилган 7 та химия билимлари университетида ҳам раҳбар ходимлар ўқишаётди. Улар учун назария ва иқтисодий конференциялар ўтказилиб туради.

Ишчилар синфининг революцион назарияси — марксизм-ленинизм эгаллаш иқтисодий тараққиёт қонуниятларини билиб олиш, партия сиёсатини ва коммунизм сари қилаётган ҳаракатимизнинг моҳиятига етиш, янги ҳаётнинг актив ва оғли иқтисодий бўлиш имкониятини бериши. Ҳаётнинг сиёсий ишларини кучайтириш натижасида, дейди нотиқ, шахрнинг раҳбар кадрлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва оммавий тарбиялашдаги ўз ролларини яхши тушуналиг, меҳнаткашларнинг маданий ва маънавий шарафларини яхшилаш, турмуш маданиятини ошириш устида масъулиятни чуқур ҳис қилаётган бўлиб қолди.

Ленин ҳамма раҳбар ходимлар ҳам ўз гоъий савияларини ошириш билан системали шугулланишда деб бўлмайди. Айрим ўртоқлар бу муҳим масалага етарли қадам берибди. Бу эса раҳбар ходимнинг руҳий ва иқтисодий ўсишга тўқилиб қилиши, унинг шарафлиқ хислатларига салбий таъсир кўрсатади. Шу нуқтаназардан

дан қараганда капитал қўрилиш, шаҳар ҳўжалигини ривожлантириш, савдо ва соғлиқни сақлаш соҳаларида рўй бераётган илмий камчиликлар, 23 санаот корхонасининг шу йил олдидан илмий бажармачилиги беҳиш эмас. Бу раҳбар кадрларнинг гоъий жиҳатдан тарбиялаш ишларида илмий нуксонларнинг оқибати.

Партия ташкилотлари ва маъмурий ҳар бир ходимнинг марксизм-ленинча билимининг ошириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилмаган жойда бизнинг идеологиямиз таъсири сусаяди. Шундай фактлар ҳам маълумки, айрим раҳбар ходимлар ўз уйларида диний урф-одатларга риоя қилади. Черков ва мечитларга қатнайдилар, турмушда эски, умри тугаган расм-русумларга риоя қилади. Партия ташкилотлари, жамоатчилик совет кишии шайнинг доғ туширидан бундай ҳулқ-атвори кескин қоралашлари керак. Тажриба шуни кўрсатадики, ҳўжалик раҳбарлари, партия ташкилотининг секретарлари етарли даражада марксизм билимга эга бўлмаган жойда диний идеология ва ўтмиш сарфитлари ўзига ланоҳ топади.

Вазифа шундан иборатки, ҳўжалик ва маънавий қўрилишнинг ҳамма участкаларида юксак гоъий таъбириликка эга бўлган ишлаб чиқариш техникаси ва экономикасини чуқур билишган, коммунистик қўрилиш қонуниятлари ва иқтисодий тушуналиг, оммавий КПСС XXII съезди белгиланган вазифаларини бажаришга савдо ва оладиган ходимларга эга бўлишимиз керак.

КИШИЛАРГА ҒАМХЎР ВА МЕҲРИБОН БЎЛАЙЛИК

Омма билан алоқаи мустақамлаш, унга гоъий таъсир ўтказиш ҳозир жамоатчилик асосларини кенг авж олдирди йўли билан амалга оширилмоқда. Октябрь район партия комитети ва район иқтисодий комитети фаолиятида жамоатчилик асослари янгида кенг қўрилмоқда. Октябрь ва Ленин районлари иқтисодий комитетларининг раҳбарлари граждандарни бевосита корхоналарда ва ишлаб турган жойлари — маҳалла ҳамма уй бошқармаларида қабул қилишни одат тусига айлантирганлар. Чилонзор район иқтисодий комитети эса район сессиясида қабул қилинадиган энг муҳим қарорлар проектини олдидан меҳнаткашлар муҳокамасига қўйди.

Ленин ҳали бизда одамларнинг ўзини ҳал қилган, меҳнаткашларни қўриқ қилишдан бўйин товлайдиган, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини билмайдиган, ишчи ва хўжаликчиларнинг йиғилишларида одам-сонда қатнашадиган мансаб параст раҳбарлар ҳам учраб туради. Уларга шу нарсани жиҳдий равишда эслатиб қўйиш керакки, ҳар қандай партиявий, жамоат ва раҳбарлик иши — бу даставвал одамлар билан ишлаш дедимки. Одамлар билан ишлаш эса кабинетда ўтириб қорозбончилик қилиш, ўзининг тор манфаати қўбонига ўрналиб олиш, бефарқлик, ишчиларга ҳўрматсизлик билан қараш ва қўпол маъмуриятчиликка тоқат қила олмади. Шундай ярамас иш услубига ёпишиб олган ҳар қандай раҳбар коллектив ўртасида оғури ва эътиборини йўқотиб қўйди, жуҳини ҳаёт унга четга сўриб чиқаради. Бизнинг вазифамиз ана шундай нуқоз раҳбарларга ва уларнинг нотўғри иш услубларига қарши кескин курашдан иборатдир.

Ленинча услуб раҳбардан кишиларга ғамхўр ва ҳўш муносабатда бўлишни, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш тўғрисида доимо қўйиладиган тақозо этиди. Партиямизнинг ҳамма нарсани параст-савадти учун деган шiori ва талабининг турмушдаги ёр-

қин ифодасини шаҳар партия ташкилотининг уй-йўй қўрилишидан аж олдириш фаолиятида яққол кўриш мумкин. Сўнгги беш йил ичида шаҳарда бир миллион квадрат метрдан ортиқ уй-йўй қўрилди, шаҳар водопровиднинг қуввати анча ошди, 113 минг квартира ва 500 дан ортиқ коммунал-маирий объектлар қурилди. 1958 йилда иқтисодий мактаб ва боғлар бочкаларида ўқитилган шунинг ички барварларидан эиқ қўйди. Ушалаб янги касалхона, поликлиника, туғруқхона, профилакторий ва маданий-оқарту муассасалари бинолари қўрилди. Шаҳар ободончилиги ва кўпмазмунли раҳбарлиги ҳали таалайгина ишлаб бажарилиди.

Агар партия ташкилотлари — дейди нотиқ, — ҳар бир раҳбар ходимга топширилган иш учун юксак шахсий масъулиятни ҳис этиш, ҳақиқий ленинча революцион жўшқинлик, ишбилармонлик, ишда аниқ ва ягона мақсадни қўлаб ҳаракат қилиш каби хислатларини сингирди олганлариди эди, муваффақиятларимиз бундан ҳам саломат бўларди.

Сўнгра ўртоқ Муртазоев давлат ва жамоат ҳаётининг ҳамма жаҳаларида раҳбарлигининг ленинча услуб ва принциплари тикланган ҳозирги шарафлиқ наъздобчилик, шовқин-сурон қўтариш ва қўбўямачиликка қарши курашни алоҳида аҳамиятга эга эканлигига тўхталди. Иш соатини исроф қилиш, иш вақтида кўп ва узундан узок кенгаш ва мажлислар ўтказиш каби ярамас одатларга қарши кескин курашиш зарур, токи бўтун ташкилотчилик иш меҳнат постида турган ҳар бир кишининг маънавий минуватини буғун. Программани бажариш йўлида фойдаланишга қаратилган.

Ишда ленинча услубни эгаллаш, — дейди ўртоқ Муртазоев ўз докладыни якунида, — халқ ҳўжалигига партиявий раҳбарлигининг ҳамма томонларини такомиллаштириш коммунизм қўрилишида эришилган янгида-янги муваффақиятларимизнинг гаровидир.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ТАШКИЛОТЧИЛИК ИШЛАРИНИНГ БИРЛИГИ УЧУН

Назария ва практиканинг бирлиги марксизм-ленинизмнинг олий принциpidир. Коммунизм қўрилишининг амалий вазифаларини ҳал этишда, — деди шаҳар партия комитети идеология бўлими мудир А. Мухомедов, —

идеология ва ташкилотчилик ишларини бирга қўлиб олиб бориш зарурлиги ҳам ана шу ленинча принциpidан келиб чиқади. Ҳозир совет ҳалқи ўзининг сингалган партияси раҳбарлигида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, коммунистик иқтисодий муносабатларни шакллантириш ва янги кишини тарбиялаш каби бир-бири билан мустаҳкам боғланган, бир-бирини тақозо қилувчи вазифаларни ҳал этмоқда. Узаро узвий боғланган бу уч вазифани ҳал этиш ҳам ташкилотчилик ва идеология ишларини доимо бирликтида олиб боришни талаб қилади. Ташкилотчилик ва идеология иш бу бир вазифанинг, яъни коммунизм қўриш учун актив курашнинг икки томонидир.

Идеология иши амалда жаҳият аъзоларининг ҳаммасида илмий дунёқарошнинг шакллантириш, меҳнат тарбияси, коммунистик ахлоқни қўриқтириш, одамлар оғли ва турмушдаги ўтмиш сарфитларига барҳам бериш, буржуа идеологиясини бот эътиқ каби партиямиз илган сўрган программ ва вазифаларни бажариш керак. Ташкилотчилик иши эса партия, совет, ҳўжалик, касба союзи ва бошқа жамоат ташкилотларининг конкрет тадбирларни, муайян вазифаларини бажаришга қартирган амалий фаолиятини ўз ичига олади. Ташкилотчилик иши меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, ҳўжалик ва маданий-қурилиш вазифаларини ҳал этишда уларнинг ташаббускорлиги ва активлигини ошириш, илгор тажрибаларни пропаганда қилиш ва жорий этиш каби ҳаётини масалаларга қаратилган фаолиятнинг форма ва методларини аниқлаб бериши.

Тажриба шуни кўрсатадики, коллектив, кишилар ўз олдларига та турган вазифаларини сиёсий маъноси ва аҳамиятини, уни бажариш

«Ташавтомаш» заводининг раҳбар ходимлари омма билан мустаҳкам алоқада бўлишга, унга ўргатишга қўлмай, балки кўп нарсаларини шу оммадан ўрганишга ҳаракат қиладилар. Завод директори, партия ташкилотининг секретари ва бошқа раҳбар ўртоқлари кўпчилик корхона цехларида, ишчилар ётоқхонасида, хонадонларда учрашш мумкин. Сўратда: завод партия ташкилот секретарининг ўрни босари ўртоқ М. Г. Сухоу механика цехида ёш ишчилар билан суҳбатда.

ЛЕНИНЧА ИШ УСЛУБИНИНГ МОҲИАТИ

Партиямиз ва унинг Марказий Комитети партия, давлат, ҳўжалик ва жамоат органларининг раҳбар ходимларини танлаш ва тарбиялаш, раҳбарлигининг услуб ва методларини такомиллаштириш, энг муҳими ҳар бир раҳбар ишда ленинча услубни сингирдиш масалаларига алоҳида эътибор бермоқда. Сўнгги ўн йил ичида ана шу йўналишда ҳақиқатан ҳам жузла катта тадбирлар қўрилди.

Ўтган ўн йил ичида қақирилган бирорта партия съезди, Марказий Комитетнинг бирорта Пленуми йўқки, унда кадрлар билан ишлаш масаласи муҳокама қилинмаган бўлсин. Тошкент шаҳар партия комитетининг раҳбар ходимларини гоъий жиҳатдан тарбиялаш соҳасидаги фаолият ҳисоботининг КПСС Марказий Комитетига эшитилиши ҳам ленинча Марказий Комитетнинг бу ишга нақадар катта эътибор бераётганлигининг ёрқин далилидир.

КПСС Марказий Комитетининг шу масала юзасидан 1963 йил 13 апрелда қабул қилган қарорини шахримизнинг раҳбар кадрлари, барча коммунистлар партиямиз Марказий Комитетининг бебаҳо ёрдами, кадрлар ва партия ташкилотимиз тўғрисида, Совет Ўзбекистонинг пойтахти — Тошкентнинг экономикаси ва маданиятини тўхтовсиз юксалтириш тўғрисида ғамхўрлигининг намунаси деб қабул қилиндир.

Марказий Комитетнинг қарори раҳбарлик учун қабул қилинган, шаҳар партия ташкилотининг барча ташкилий ва сиёсий ишларига асос қилиб олинди. Ўтган бир йилнинг якуни шахримиз раҳбар ходимлари қамчиликларимиз таққидидан тўғри хулосалар чиқариб олганлиқларини, раҳбарлигининг ленинча принципларига амал қилиб, ўз иш услуби ва методларини такомиллаштириш учун амалий тадбирлар кўрганлиқларини тасдиқлайди.

Раҳбарликда ленинча услубининг моҳияти марксизм назария ва революцион практиканинг бирлигиди, унинг гоъийлигини, партиявийлиги ва принципааллигидир. Муайян мақсадга интилиш ва ташкилотчилик, пухта ва аниқ раҳбарлик, янгилик ва прогрессив нарсалар учун курашда партиявийлик, принципааллик ленинча услубининг энг муҳим принциплари ҳисобланади.

Ишда ленинча услуб омма билан доимо алоқада бўлиш, омма таърибасига суниш, иқтисодий ташаббускорлик, мақсадга эришишда дадиллик ва сабот-матонат, бошлатган ишни охиригача етказиш, камчиликларга муросасилик, жамоат маънафатларини изчи ҳимоя қилиш ва юксак талабчанлик каби принципларнинг узвий бирлигидан иборатдир. Софийлик, ростиқлик, ахлоқий софлик, камтарлик ва соддалик, коллективизм ва иқтисодий ўзаро ёрдам эса Ленин тилидаги ҳодимнинг характерли хислатларидир.

В. И. Ленин ҳар доим уқтирганидек, назария ва практиканинг узвий бирлиги — марксизм-лениннинг ҳал қилувчи принциpidир. Бу бирликтида энг асосий, аниқловчи нарс практикка ҳисобланади.

Шахсга сингирини даврида назариянинг практикадан ажралиб қўлишдан илмий камчиликка йўл қўйилган эди. Ана шу камчилик

ларни бартараф қилган партиямиз идеология ишнинг ҳамма соҳасида да бурилиш ясади. Назария билан практиканинг бирлигини мустаҳкамлаш сари қатъий йўл туғди, ўзининг бўтун сиёсий фаолиятини коммунистик қўрилишнинг конкрет тарихий вазифаларини ҳал этишга қаратди.

Бу тадбирлар сиёсий ва ҳўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга имкон бераётганини республикамиз мисолида, унинг партия ташкилотлари, партия Марказий Комитети ва Президиуми фаолиятида яққол кўриш мумкин. Санаотида 1963 йил ишлаб чиқариш планининг ва шу йил олти ойлик тошириқнинг мудатидан илгари бажарилиши ҳўжалик ва маданий қўрилиш масалаларини ҳал этишга янгида ёшловининг, раҳбарликда янгида услубининг самарасидир. Партиявий раҳбарликдаги ленинча услубнинг ақойиб самарасини пахтачиликда қўла қиритган улкан муваффақиятларимиз ҳам тасдиқлаб турибди. Пахтакорларимиз ўтган йили мамлакатимиз тарихида энг кўп пахта етштирдилар, бу йил эса Ватанга 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун курашаётгилар.

Партиямиз шу нарсани доимо уқтирганидек, идеология иш асосий мақсад эмас, балки у мақсадга эришишнинг муҳим воситасидир. Ишлаб чиқариш муваффақиятлари ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан партия ташкилотлари қиладиган ишлар ўртасида бевосита боғланган бордир. Мана, характерли бир мисол. Тошкент тўқимачилик комбинати коллектив юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичи билан ном чиқарган. Бу, — дейди нотиқ, — энг аввал, корхона партия ташкилот (секретари Т. И. Акимов) ва раҳбарлиги (директори З. Абдуллаев) амалга оширган катта ташкилий ва сиёсий ишнинг натижасидир. Комбинат ой сайин давлат планларини ошириб бажаради. Бу ерда янги мақсулот ишлаб чиқариш бўйича ярим йиллик план 102,2 процент бажарилиди. Мамлакатнинг машҳур тўқувчиси Ю. Вечерова ташаббусига қўшилган 2.150 ишчи ҳозирнинг ўзидаяк меҳнат унвондорлиги бўйича етти йилликда белгиланган даражага эришган. Комбинатнинг 123 меҳнаткаш Валентина Гаганова изидан бормоқда.

Докладчи ишлаб чиқариш ташкилотининг меҳнаткашлар моддий-маданий турмуш шарафларини яхшилашга, янги кишини тарбиялашга масъул бўлган, раҳбар ходимларнинг марксизм-ленинча таълимоти пухта эгаллаши ҳўжирги замон шарафлигида жузла муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтиради. Шаҳарда ишлаб турган коммунистик қўрилиш назария ва практикаси университет раҳбар кадрларнинг назарий ва амалий таъғирларининг оширишга яхши ёрдам бермоқда. Бу икки йиллик университетда партия, совет, касба союзи, комсомол, ҳўжалик ташкилотлари ва бошқа соҳа ҳодимларидан 1.100 дан ортиқ киши ўқимокда. Шаҳар районларининг раҳбар ходимлари учун 17 та маҳсул мактаб ва семинарлар ишлаб турибди. Бу мактаблар ва семинарларда ўз амалий билимининг бойигаётган, янги кишини тарбиялаш соҳасидаги тажрибаларни ўр-

Ишчиларни ишлаб чиқаришнинг бошқарилган ўргатишнинг яхши намунасини «Ташсельмаш» заводи мисолида кўриш мумкин. Бу ерда ҳар 3 меҳнаткашнинг бири корхона раҳбарларининг ёрдамчиси ҳисобланади. Сўратда: механика-йиғуа цехининг новаторлар совети аъзоси (чапдан) наладчик Н. Омонов, мастер Р. Файзиев, ишлаб чиқариш бўйича пех бошлиғи А. Бочков, коммунистик меҳнат брдадасининг бошлиғи А. Гомза, мастер М. Юсупов ўртоқлар пахта териш машиналарига запас қисмлар таъбирлаш графиги ва плании мудатидан илгари бажариш ҳуусида кенгаймоқдалар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

2-БЕТ 16 ИЮЛЬ 1964 ЙИЛ.

В. Салов фотолари.

ОММА ТАШАББУСИГА КЕНГ ЙЎЛ

Партия-давлат контроли шаҳар комитетининг раиси М. А. Толипов ўз нутқини Ленин тинидаги ҳодимнинг софлик ва ростиқлик, иқтисодий ва шахсий ҳаётда соддалик ва камтарлик каби хислатларига бағишлади. Нотиқ ана шундай ақойиб ҳислатларга эга бўлган раҳбар ходимлардан бир нечасини мисола келтирди. Шу билан бирга раҳбар ходимлар орасида давлат планларини бажариш тўғрисида дагина камчиликларни қўриқилиш ва таққиддан тўғри хулоса чиқариб олишга тўқилиб қилинган. Охири у коллективнинг ишончидан маҳрум бўлди, оғриқини мутлақо йўқотди. Натияжада сиёсий етуқ ва коллективга раҳбарлик қилишга қобил бўлмаган Дубинников ва-

Толипов айтиб ўтган мисоллардан бирини келтирамиз: Ўрта Осиё Халқ ҳўжалиги кенгаши химия саноати давлат конструкторлиги бюросининг собиқ бошлиғи Дубинников ўз қўл остидаги ҳодимларни менсимаслик, мақтанчоқлик йўлига ўтиб олган, натижада коллективдан ажралиб қолган. Мақтанчоқлик ва ўзига зед бериш ишдаги камчиликларни қўриқилиш ва таққиддан тўғри хулоса чиқариб олишга тўқилиб қилинган. Охири у коллективнинг ишончидан маҳрум бўлди, оғриқини мутлақо йўқотди. Натияжада сиёсий етуқ ва коллективга раҳбарлик қилишга қобил бўлмаган Дубинников ва-

зифасидан четлатилди. Худди шунга ўхшаш камчиликларга йўл қўйилганлиги учун ирригация бўйича ГСКБ директори Гриванов ҳам раҳбарликдан олиб ташланди.

Чилонзор район партия комитетининг секретари А. С. Сокиевнинг ишда юксак гоъийлик, партиявий принципааллик ва бир мақсадни қўлаб ҳаракат қилишдек ленинча услубга бағишланган нутқини конференция қатнашчилари эътибор билан тингладилар.

Кўйибсиз районда ҳўжалик партия раҳбарлигини яхшилаш, раҳбарлигининг услуб ва методларини такомиллаштириш соҳасида қандай тадбирлар қўриқилганлигини тўғрисида район партия комитетининг секретари Х. М. Хўжаев гапирди. Бу райондаги саноат корхоналарида ишлаб чиқариладиган янги мақсулот шаҳардаги барча корхоналарда таъбирладиган янги мақсулотнинг 22 процентга яқинини ташкил этади.

Районда капитал қўрилиш ҳам кескин кенгайилмоқда. Район саноати 1963 йилда янги мақсулот ишлаб чиқариш планини 101,7 процент бажариш, меҳнат унвондорлиги 1,9 процентга ошди. 1964 йилнинг олти ойлик янги мақсулот ишлаб чиқариш плани 104,4 процент адо этилди. Бу муваффақиятларининг сир шунданки, район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари партия Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорлари асосида ишлаб чиқариш билан янгида шугулланди.

Партия коммунистларга ҳар бир ишда асосий, ҳал қилувчи звеноин топиб олиш, асосий кўчалар ишнинг ҳал қилувчи участкаси сафарбар этиш керак, деб таслиб бериши. Киров райони партия комитетининг секретари П. И. Подкопков партиямизнинг ана шу талаби қандай бажарилаётганлигини партия ташкилотлари фаолиятдан олганга конкрет мисолларда кўрсатиб бериши.

Бундан ташқари илмий конференциянинг ҳўжалик, ахлоқига маданий-маиший хизмат қўсатувчи корхоналар ва муассасалар, халқ маорифи, олий ўқу қуртлари ва илмий-таълимий институтлари раҳбар ходимлари учун ишлаб ташқари вақтида таққид этилган секциялар мажлисларида «Гавташкент-строй» бошлиғи П. М. Репин, 3-қўрилиш трестининг бошқарувчиси Л. Я. Пинский, лан-бўёқ заводи марканый лабораториясининг бошлиғи Г. М. Барановский, «Қият-тон» фабрикасининг директори С. С. Аҳмадвалиев, шаҳар иқтисодий комитети раисининг ўринбосари Ф. Х. Малинов, шаҳар иқтисодий комитети савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Каспаров, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудир Х. А. Жадилов, шаҳар иқтисодий комитети маданият бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. Т. Панченко, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология институтининг директори И. Х. Хамрабоев ва бошқа раҳбар ўртоқлар сўзга чиқибди. Бу ўртоқлар ўз нутқларида раҳбар ҳодим фаолиятида оид қўлгана муҳим масалалар тўғрисида гапириб билан бирга, В. И. Ленин таълим берганидек, омма ташаббусини қўлаб-қувватлаш ва унга кенг йўл очиш ишлаб чиқариш қўрилишнинг ажраламас хислати бўлиши кераклигини таъқидлашди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистоннинг 40 йиллик тўйини муносиб кўтиб олиш учун республикада, жумладан пойтахтда кенг кўламли бошловиб кетган социалистик муҳокама ҳам омма иқтисодий кучи ва ташаббусининг ёрқин тинисидир. Ишонч билан айтиш мумкинки, республикамиз меҳнаткашларининг бу муҳокама ақойиб самараларини бериши.

Тошкент шаҳар партия ва совет аппаратлари, саноат корхоналари ва қўрилишлар раҳбарларининг илмий конференцияси юксак гоъий-сиёсий самияда, принципаал таққид ва ўз-ўзини таққид остида ўтди.

Конференция раҳбар ходимларининг муҳокаласини янада кенгайтириш, уларни ленинча иш услуби руҳида тарбиялашга қаратилган тавсияларни қабул қилди.

ҲОСИЛНИНГ 86 ПРОЦЕНТИ МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ

„ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ“ СОВХОЗИ МАШИНА ТЕРИМИГА ҚАНДАЙ ТАЙЁРЛАНАПТИ?

**3 ЦЕНТНЕРДАН
33,5 ЦЕНТНЕРГАЧА**

ОҚЎРҒОНДАГИ «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг азамат деҳқонлари республикамизга эмас, бутун Ўрта Осиёга «Машъал пахтакорлар» деб донг таратишган.

Бу совхоз Чирчиқ дарёсининг қуйи соҳилларида туғилган кезларда республикамиз энди беш ёшга тўлган эди. Ўша пайтларда пахта етиштириш иши ҳозиргига қараганда таққослаб бўлмайдиган даражада оғир эди: техника деярли йўқ, ишчи кучлари етишмайдди... Шундай бўлса ҳам янги тузилган хўжаликнинг деҳқонлари тушкунликка тушмадилар, аксинча енг шимариб ишга киришиб кетдилар. Лекин ўша 1930 йили ҳосил қўтилган бўлмади: гектар бошига атиги 3 центнердан пахта олинди. Бу кўрсаткич совхоз деҳқонларини мутлақо қониқтирмади. Ахир деҳқонман деб бош кўтариб юрган одам учун уч центнер нима деган гап?

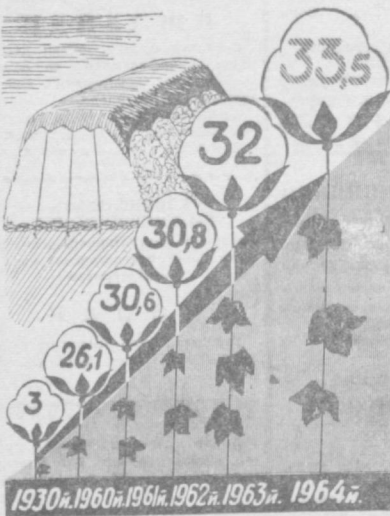
Шундан кейин совхозда ҳосилдорлиқни кўтариш учун астойдил кураш бошланди кетди. Хирмонни баракали қилишга имконият туғилмади, зарур тадбирлар амалга оширилади бошланди. Илгори пахта териб олиш кенг жорий қилина бошланди. Чингиз ақиллашган майдонлар қафдек қилиб текисланди. Уруннинг сара бўлишига эътибор берилди. Агротехника қондаларига катъий риоя қилиш деҳқонлар учун қонун бўлиб қолди. Совхоздагилар деҳқоннинг қаноати бўлган машинага дўст тутундилар. Пахтачиликка механизация кириб кела бошлади билан, ҳосилдорлик йиллар ўтгани сайин юқори поғоналарга кўтарила бошлади...

«Мана, совхоз бу йил 35 ёшга тўлаяпти. Шу ўтган йиллар давомида пахта ҳосилдорлиги 10 баравардан зиёдроқ ортди: энди илгоридай 3 центнер эмас, 31—32 центнердан «оқ олтин» кўтариляпти!»

Ҳўш, пахтакорлар бунга қандай қилиб эришдилар? Авваломаб машинанинг қадрига етдилар, ерни тўйдиршга эътибор бердилар, илгор тақрибларини кенг ёйдилар, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Эндиликда ҳамма бу хўжалиқни «Комплекс механизациялашган совхоз» деб атамоқда. Бу гапда жон бор. Чунки пахтачиликдаги ҳамма ишлар (сугоришдан ташқари) фақат машиналар билан бажариляпти. Кейинги йилларгача ҳосилнинг тайағига қисми қўла дегирилди эди. Энди бу иш ҳам комплекс механизациялаштирилди. Мана, ўтган йилги якунларни олиб кўрайлик. Ҳаммаси бўлиб 13

ПАХТА ҲОСИЛДОРЛИГИНИНГ ОШИШИ

(центнер ҳисобида)

Мана бу икки сурат совхознинг 3-бўлими даладарига олинади. Юқоридagi суратда сувчилардан Абдуқаҳҳор Норматов (чапда), Абдуллаҳат Қодиров ўртоқлар бўлим гўзаларини қондириб сугориляпти. Айниқса гўзани туида салқин пайтларда сугоришга ҳаракат қилишди. Натигада гўзалар гуркираб ўсяпти. Шу турида сувчилар пайкалардан қўздан кечирмоқдалар. Пастдаги суратда: учинчи бўлим бошқарувчиси Топчи Нибайи (чапда) ва бригада бошлиғи Эргаш Бегматов ўртоқлар култивация қилинаётган пайкалда ишнинг сифатини текшириб кўрмоқдалар. Олтин кузда бу пайкаларда «зангори кема»лар иш бошлайди. Барча майдон ана шунга мослаб ҳозирлашга керак.

**ҲОСИЛДОРЛИК
10 баравар ошди**

нинг 325 тонна пахта етиштирилди. Шунинг 8500 тоннаси, яъни 73 проценти «зангори кема»лар билан териб олинди.

Совхознинг азамат пахтакорлари етти пахлавон йил учун мўлжалланган планини ҳам муваффақиятли суратда бажаряптилар. Белгиланган планга кўра хўжалик етти йил мобайнида 75 минг тонна пахта етиштиришга керак. Бу йилги ҳосил йиғиб-териб олinsa, 6 йил ичида 70 минг тонна «оқ олтин» топирилган бўлади. Шунда етти йиллик план шу бу йилнинг ўзидек 93 процентдан ошиб кетади. Бу шуни кўрсатиб турибдики, машъал пахтакорлар бу улкан планини муддатидан анча илгари ортиги билан бажаришга мўлсасар бўладилар...

ЮКСАК МАРРАЛАР

МИНГ тўққиз юз олтиш тўртинчи йил республикамиз меҳнаткашлари учун ҳар қачонгидан ҳам шарафли йил бўляпти. Чунки бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг шонли 40 йиллик тўйи бўлади. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг меҳнаткашлари учун эса бу йил икки томонлама қувончли йил бўляпти. Биринчидан, улар жонажон дўғнинг шодига тўйини байрам қилсалар, иккинчидан, совхознинг ташкил топганига 35 йил тўлишини нишонлайдилар.

Ана шу шонли йилни улкан зафарлар билан якунлаш мақсадида улар ҳар қачонгидан ҳам юксак марраларни кўзлаб иш юритмоқдалар. Шу кунларда совхознинг 4200 гектар майдонида бўлиб гўзалар яшнаб ётибди. Азаматлар ана шу мўл ҳосилдан дарак бериб турган ажиб пайкаларнинг ҳар гектаридан пландаги 28,3 центнер ўрнига камда 33,5 центнердан «оқ олтин» етиштиришга, топирилганда 11.600 ўрнига 13.700 тонналик улкан пахта хирмони уйишга аҳду-паймон қилганлар, 13.700 тонна! Бу айтилишига осон. Мисқол-мисқол пахтакорлари йиғиб-йиғиб, шуналик катта хирмон бунёд этишнинг ўзи бўлмайди. Бунга яхши тушунган пахтакорлар ҳар йилгидек бу йил ҳам юзани ёруғ қилиш учун бир гайратларига-ўн гайрат қўшиб астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил совхозда машина терими ана бир юксак поғонага кўтарилади.

Биз, — дейди совхоз директори ўртоқ З. Маҳсумов, — Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг машина теримига тайёргарлик кўриш ҳақидаги қарорини пухта ўрганиб чиқиб, ишимизни ана шу кўрсатмага асосан қайта қўрдик. Олтин куз кезларида хўжалиқнинг бепоён даладарига 117 та «зангори кема» ишлайди, уларнинг бункерларидан пландаги 7.530 тонна ўрнига 10.000 тонна «оқ олтин» тўқилади. Хормас-толмас механик-ҳайдовчиларнинг аҳди шундай! Демак, бу йил совхозда планда қўзда тутилган ҳосилнинг 86 проценти машиналар билан териб олинади!

Машъал хўжалиқнинг машъал бўлимлиги пахтакорлари белгиланган марралар эса бундан ҳам юксак. Ўз ютуқлари билан бутун республикага донг таратган уста пахтакор Мустафо Чачи раҳбарлик қилаётган 5-бўлим деҳқонлари ҳосилдорлиқни ўтган йилги 35 центнер ўрнига 40 центнерга етказишга бел боғлашди. Бу бўлимда планда белгиланган ҳосилнинг 90 проценти машиналар билан териб олинади. Ўртоқ Маҳмуд Динаев раҳбарлик қилаётган 2-бўлим пахтакорларининг аҳди ҳам 40 центнер. Бу ерда ҳам ҳосилнинг 90

**10.000 тонна пахта
машинада терилади**

Комплекс механизациялашган хўжалик

процентга яқини механизмлар ёрдамида териб олинади. Совхознинг 140 та прицепи бор. Бу йил мажбурийтадаги 13 минг 700 тонна пахтанинг ҳаммаси давлат оморларига қопқанорсиз элтиб берилади!

„ЗАНГОРИ КЕМА“ЛАР ҲУЖУМГА ШАЙЛАНМОҚДА

ШУ кунларда совхознинг марказий ремонт устaxonасига борган киши фидокорона меҳнатнинг гувоҳи бўлади. Бу ерда ишлайтган кишилар бу йил ҳам машина теримини муваффақиятли ўтказишга аҳд қилганлар. Машина теримининг муваффақияти энг аввало агрегатларнинг нақадар қўнғилдагидек созланган бўлишига боғлиқдир. Кўпгина хўжаликларда шундай ҳоллар кўп учрайди: машина дурустгина пахта териб туради-да, қўтилганда бузилиб қолади. Механик-ҳайдовчининг хуноби ошади. Туза-тама-деб уёғ-бугғини навлаштириб ҳам кўради. Лекин машина ҳалатанда тузалавермайди. Уни устaxonага жўнатишга мажбур бўладилар. Шундай қилиб, машинанинг умри бир неча кунгача зое ўтиб кетади.

Ҳўш, бунинг сабаби нимада? Негар машина тўсатдан бузилиб қолади? Ҳамма гап шундаки, ўша машинани ремонт қилаётганда устaxonа меҳнаткашлари чуқур масъулият сезмайдилар. Машинани тезроқ қўздан чиқариш учун пала-партишлик билан ремонт қиладилар.

Бу совхозда эса сифатсиз ремонтга асло йўл қўйилмайди. Ремонтчилар иши устидан қаттиқ контроль ўрнатилган. Ҳар бир машина сошлаб бўлинганидан кейин сичковлик билан текширилади, яхши ишлаш-ишлამаслиги сынаб кўрилади, қўнғилдагидек ремонт қилинган бўлсагина қабул қилиб олинади.

Марказий ремонт устaxonасининг мудирин Николай Османович Газимов бизни устaxonанинг ишлари билан таништирди. Ҳамма жоғда иш қизиб кетибди. Бир хонада ХВСларнинг мотори ремонт қилинаётган бўлса, иккинчи хонада шпинделлар, чўғалар совланаяпти. Узув бостирмаларда эса ремонт қилинган деталлар машиналарга қўйиляпти. Николай Османовичдан «Илгор ремонтчиларини кимлар» деб сўраганимизда у, Михаил Толстенко, Николай Худойкин, Иброҳим Эргашев, Неля Яппарова, Александр Минчев, Николай Хоҳлов каби азаматларнинг номини тилга олди. Ҳақиқатдан ҳам улар жон куйдириб меҳнат қилишяпти. Айниқса турсунойчи Неля Яппарованинг иши диққатга сазовор бўлди. У ўтган йилги мавсумда ўз агрегати билан 80 минг килограммдан ортиқ «оқ олтин» терган экан. Ҳозир ремонт ишларида актив қатнашяпти. Қўзда юз минг килограмм пахта териш юзасидан зиммасига юксак социалистик мажбурият олибди.

Устaxonа ремонтчиларининг гайрат-шижоати туфайли ҳозирги кунга қадар 70 та «зангори кема» ҳужумга шайлаб қўйилди. Қолганлари узогин билан 20 августга қадар тўла ремонтдан чиқарилади. Устaxonа мудирин билан бирга ремонтдан чиққан машиналар олди бордик. Ажойиб манзара! Бир эмас, 70 та «зангори кема» саф тортиб турибди. Бу катта портда саф тортиб турган қатор-қатор пароходларни эслагиди. Ана шу машиналар пахта пишиб етилиши биланоқ кенг далагача сочилиб кетади. Уларнинг бункерларидан эл хирмонига тонна-тонна «оқ олтин» тўқила бошлайди.

МАШИНА ТЕРИМИНИ КЎЗЛАБ...

СОВХОЗДА машина теримига тайёргарлик қўзда пахта йиғиб-териб олинган пайтлардан бошланади. Ер эрта мўдатларда кузги шудгор қилинади. Кузги шудгор эса, ҳаммага маълумки, мўл ҳосил гаровидир. Кўнғилик хўжаликларда кузги шудгор кишининг ўрталарига чўзилди кетди. Негани, хўжаликларда машина терими ахши йўлга қўйилмаганлиги

**13,700 ТОННА
„ОҚ ОЛТИН“ хирмони**

**117 та машина
пахта перади**

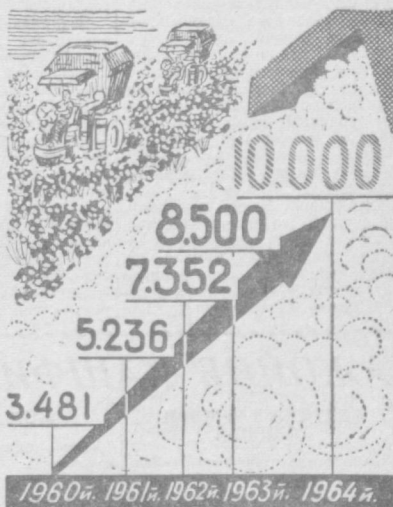

Бу саҳифадаги суратларнинг ҳаммасини фотомухбиримиз В. Салов олган. Мана бу икки сурат совхознинг марказий ремонт устaxonасига олинади. Уста ремонтчи ўртоқ Николай Худойкин (юқорида ўнгда) устaxonа мудирин Николай Османович Газимовга ремонтдан чиққан навбатдаги «ХВС-1,2» машинани кўрсатапти. Бу — йиғим-терим мавсумига тўла шайланган еттиш биринчи машинадир. Пастдаги суратда эса устaxonанинг кенг ҳовлисида саф тортиб турган «зангори кема»ларни кўриб турибсиз. Бу пахтазор кемаларининг ҳаммаси қўнғилдагидек ремонтдан чиқарилди. Бундан бўён ана шу шайланган машиналарнинг сафни ортаборади.

МАШИНА ТЕРИМИНИНГ ЎСИШИ

(тонна ҳисобида)

за қатор ораларини кукундай қилиб юмшата-ляптилар. Ўсимликка оро берапояптилар. Совхозда илгор бригадалар жуа кўп. Анифа Алчинова, Ридон Давлетов, Илпеш Холд, Алихан Акрамов, Холхўжа Азизхўжаев ўртоқлар бошчилик қиладиган бригадаларнинг деҳқонлари жонажон дўғнинг тўйини 42—45 центнерли ҳосил билан кутиб олишга шайланмишмоқда. Бу бригадаларда гўзани машинаб қилиб ёстиришга жуа катта аҳамият бериляпти. Пайкаларда биронта ҳам бегона ўтин кўрмайсиз. Гўза туларининг ҳаммаси бир хил: худди бир-бирига ўлаб несиб қўйгандай.

САРАТОН суви — гўзанинг жони. Бунини совхоз сувчилари жуа яхши билишди. Мана шунинг учун ҳам улар гўзани чилла сувига тўйдириниш уларининг бирдан-бир мақсадлари қилиб қўйишган. Совхоз даладарига кечас бориб қолсангиз, юзлаб чиқорларнинг милт-милт қилиб турганини кўрасиз. Бу — сувчиларнинг чирогои. Улар куннинг қизигида хордиқ чиқариб олишадилар, тунда тиним билмай ишлашди. Ахир, тунги сугоришга не етсин.

Совхоз деҳқонлари Раҳим Рўзиматов, Султонғози Аҳмедов, Мамат Пардаев, Алексей Ким, Мустафо Сариболо, Абдувоҳид Зоҳидов, Тоир Рустамов каби бир катта сувчилар билан ҳақли равишда фахрланмоқдалар. Ҳа, улар фахрланса фахрлангудек кишилар. Ҳар бири ҳозиргача 65—70 гектар майдоннинг гўзасини қондириб сугорди.

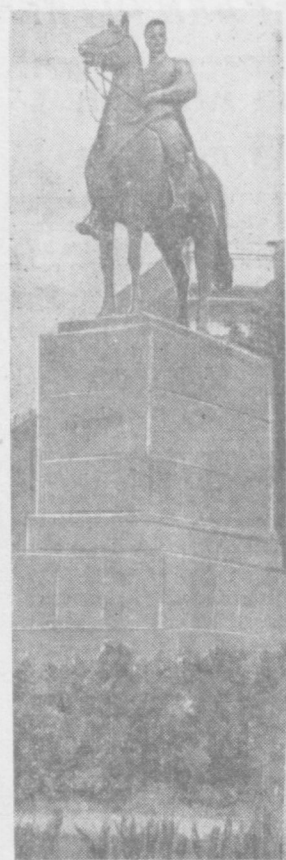
Бу машъал хўжалиқнинг азамат пахтакорлари иши ҳақида гапирарган билан гап тутмайди. Улар Ўстиравган бўлиқ, серхощ, серхощ гўзаларининг хозирги аҳволи олтин кундаги мўл-кўл «оқ олтин»дан дарак бериб турибди.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
3-БЕТ, 18 ИЮЛЬ 1964 ЙИЛ.

ФОТОАППАРАТ

БИЛАН ШАҲАР БҒЙЛАБ

Гулар шаҳри Тошкентда меҳнаткашлар роҳатланиб ҳордиқ чиқарадиган кўркам ҳибонлар, чечакларга бурканган майдонлар кўп. Сиз суратларда 1) (чапда) Фрунзе номи майдон, 2) мавжланиб оқаётган «Анҳор» ва Гагарин номи ҳибонни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов ва А. Асанов фотолари.

ВЕРТОЛЁТ ВОЛАНИ ҚУТҚАРДИ

Севостопольск 12 яшар ўқувчи Вова Ситини ичига ҳаво тўлдирган вақтда кўндаллашган ҳибонлардан бирига қўнган. Вова Ситини ичига ҳаво тўлдирган вақтда кўндаллашган ҳибонлардан бирига қўнган.

Волани топиш учун икки вертолёт ҳавога кўтарилди. Кўндаллашган ҳибонлардан бирига қўнган. Вова Ситини ичига ҳаво тўлдирган вақтда кўндаллашган ҳибонлардан бирига қўнган.

беш метр қолганда айналди мус- тақам троссини суғга ташлади. — Ичига тушиб ол! — қичқирди борттехник Евгений Клименко.

Ворттехник катта қийинчилик билан имо-ншора орқали бо- лага қандай қилиб айлана ичига тушиб олишни тушунтирди. Ни- жатда Вова Ситини борта тортди олди. ва қирғоққа олиб келин- ди. (АПН).

ЕШ ТУРИСТЛАРГА СОВГА

Республика касабасоюзлар совети мақтаб ўқувчилари ёзи наникулларнинг кўнглини ўтишини таъминлаш юзасидан жуда кўп тадбирлар белги- ладди. Минглаб ёш авлод республика миз ва областининг хушманзара жойларида таъмин этилган пионер лагерларида яшайиб дам олмакда- лар.

Яқинда яна бир хайри ишга қўл урилди. Тошкентда, Ўзбекистон ва қардош республикалар ёш саяҳатчи- ларига хизмат қилувчи болалар ту- ристин базаси ташкил этилди. Худ- ди шундай базаларни мамлакатимиз- нинг қатор шаҳарларида очиб мўл- жалланайти. Республика ёш турист- лар базаси Москва, Ленинград, Ригада турист базалар ташкил этишга киришди. Станция ходим- лари болаларнинг Кавказ ва Крим- га, Искендрия ва бошқа хушманзара- улларга экскурсияларини уюшти- раётди.

Тошкент янгиликлари

Бу йил болалар наникулларини ана шу жойларга саяҳат қилиш билан кўнглини ва хушчақчақ ўтказишлари мумкин.

АВТОВОКЗАЛЛАР

«Узгипроавтотдор» лойиҳалаш ин- ституту коллективни автомобил пас- сажирларига хизмат қилиш учун ҳамаи янги автостанциялар лойиҳа- ларини тўзди. Ана шу лойиҳага муво- фиқ Тошкентда бир неча автовокзал- лар қурилади. Буларнинг бири Шота Руставели кўчасининг охирида 11- трамвай айланиш жойига яқин ерда қурилади. Бу ерда Тошкентдан республикамизнинг турли шаҳар ва районларига қатнайган йўловчи- ларга барча шартлар яратилади.

Худди шундай автовокзаллар Чимкент транки ва генерал Петров номи кўчада ҳам бўлади.

49 МАРШРУТ

Республикамиз пойтахтида меҳ- наткашларга автотранспорт хизма- ти тобора кенгайиб бораётди. Ҳо- зир шаҳарда 48 та автомобиль маршрути бор. Яқинда 49-марш- рут билан янги автобус линияси ишга туширилади. Бу маршрут Охи- рбобов номи майдондан бошла- ниб, Калинин номи майдон-ишчи- лар шаҳарчаси, «Победа» мада- ният ва истироҳат боғи орқали ўтиб, Носиров кўчаси бўйлаб Олой бозорига боради.

АКТИВЛАР СЕМИНАРИ

Маданият ходимлари саноят ка- саба союзи олабшари комитети таша- ббус билан Тошкент шаҳрида қа- қирланган турт кунлик семинар яқинда ўз ишнини тамомлади.

К. ОЛИМЖОНОВ, Республика санитария маорифи уйининг ходими.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ОВҚАТЛАНИШ ГИГИЕНАСИГА РИОЯ ҚИЛИНГ

Тўғри, тартибли ва гигиена қоидаларига амал қилган ҳолда овқатланиш организмнинг соғлом ўсишига, бақувват ва ишчан бўлишига, кишининг узоқ умр кў- ришига яхши таъсир этади. Тартибли овқатланган кишининг та- насида оқсил, мой, карбонсув ва витаминлар алмаишнуви нормал боради.

Лекин, гигиена қоидаларига риюя қилмай овқатлангани натижа- сида касаллик кўзгатувчи микро- блар, заҳарли замбуруғлар ара- лашган овқат маҳсулотларини исте- молаб қилиб қўйиб, заҳарлиниш ҳоллари ҳам рўй беради. Айниқ- са, сут, балчи ва гўшт маҳсулот- ларидан санитария-гигиена қои- даларига риюя қилинмай озиқ-овқат- лар тайёрланганда ёки улар но- тўғри сақланганда бу овқатлар тез бузилади.

Ёзимизнинг иссиқ шароитида 23-36 даражада гўшт ва сутли овқат маҳсулотларида микроорга- низмлар жуда тез кўпайиб-ошади. Чунки, бундай овқат маҳсу- лотларида уларнинг яшаш ва кўпайиши учун етарли шароит ву- жудга келади. Касаллик тарақатув- чи микроорганизмлар моддалар- да кўпайиши билан бирга ўзи- дан заҳар (токсин)лар ажратди. Натижада кишиларда заҳарла- ниш аломатлари (белгилари) ву- жудга келади.

Заҳарлиниш киши организм- нинг кучли-кучсизлигига ва заҳар- ланган овқат миқдорига қараб ен- гил ёки оғир ўтиши мумкин.

Заҳарлинишнинг оғир формаси санитария-гигиена қоидаларига риюя қилинмай тайёрланган консер- ва ва колбаса (қаз) маҳсулотла- рини истеомлаб қилган ҳолларда учрайди. Заҳарлинишнинг бу фор- маси бутуллизм касаллиги дейила- ди. Нотўғри тайёрланган консер- ва ва колбасаларда бутуллизм ка- саллигининг таёқча шаклидаги микроорганизм тез кўпайиб, киши организмни учун жуда заҳарли бўлган токсин ажратди. Бу ка- салликка учраган беморда юқори- да айтиб ўтилган белгилардан ташқари ҳолсизланиш, қаттиқ бош оғриги, баъзан беморнинг ҳарорати 39 даражагача кўтари- лиши, қайт қилиш ва из кетиши каби белгилар бўлади.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

Заҳарлиниш фақат сифатсиз овқатларни истеомлаб қилгандагина рўй беради, балки тозаланма- ган сабзавот ва меваларни юймай истеомлаб қилганда ҳам содир бу- лади. Редиска, бодиринг, помидор каби сабзавот ва меваларни юй- май ейиш ораида заҳарлинишдан ташқари дизентерия, паратиф ва бошқа кўпгина касаллик микроорганизм билан ҳам заҳарла- ниш мумкин. Бунинг учун аса, ов- қатлик моддаларни пашша орқали ифлосланишига йўл қўймаслик ке- рак. Пашшалар ифлос ерлардан оёқларига турли микроорганизм илаштириб келиб, овқат моддала- рига қўйиб, уларни ифлослайди.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

Заҳарлиниш фақат сифатсиз овқатларни истеомлаб қилгандагина рўй беради, балки тозаланма- ган сабзавот ва меваларни юймай истеомлаб қилганда ҳам содир бу- лади. Редиска, бодиринг, помидор каби сабзавот ва меваларни юй- май ейиш ораида заҳарлинишдан ташқари дизентерия, паратиф ва бошқа кўпгина касаллик микроорганизм билан ҳам заҳарла- ниш мумкин. Бунинг учун аса, ов- қатлик моддаларни пашша орқали ифлосланишига йўл қўймаслик ке- рак. Пашшалар ифлос ерлардан оёқларига турли микроорганизм илаштириб келиб, овқат моддала- рига қўйиб, уларни ифлослайди.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

Заҳарлиниш фақат сифатсиз овқатларни истеомлаб қилгандагина рўй беради, балки тозаланма- ган сабзавот ва меваларни юймай истеомлаб қилганда ҳам содир бу- лади. Редиска, бодиринг, помидор каби сабзавот ва меваларни юй- май ейиш ораида заҳарлинишдан ташқари дизентерия, паратиф ва бошқа кўпгина касаллик микроорганизм билан ҳам заҳарла- ниш мумкин. Бунинг учун аса, ов- қатлик моддаларни пашша орқали ифлосланишига йўл қўймаслик ке- рак. Пашшалар ифлос ерлардан оёқларига турли микроорганизм илаштириб келиб, овқат моддала- рига қўйиб, уларни ифлослайди.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

Заҳарлиниш фақат сифатсиз овқатларни истеомлаб қилгандагина рўй беради, балки тозаланма- ган сабзавот ва меваларни юймай истеомлаб қилганда ҳам содир бу- лади. Редиска, бодиринг, помидор каби сабзавот ва меваларни юй- май ейиш ораида заҳарлинишдан ташқари дизентерия, паратиф ва бошқа кўпгина касаллик микроорганизм билан ҳам заҳарла- ниш мумкин. Бунинг учун аса, ов- қатлик моддаларни пашша орқали ифлосланишига йўл қўймаслик ке- рак. Пашшалар ифлос ерлардан оёқларига турли микроорганизм илаштириб келиб, овқат моддала- рига қўйиб, уларни ифлослайди.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

Заҳарлиниш фақат сифатсиз овқатларни истеомлаб қилгандагина рўй беради, балки тозаланма- ган сабзавот ва меваларни юймай истеомлаб қилганда ҳам содир бу- лади. Редиска, бодиринг, помидор каби сабзавот ва меваларни юй- май ейиш ораида заҳарлинишдан ташқари дизентерия, паратиф ва бошқа кўпгина касаллик микроорганизм билан ҳам заҳарла- ниш мумкин. Бунинг учун аса, ов- қатлик моддаларни пашша орқали ифлосланишига йўл қўймаслик ке- рак. Пашшалар ифлос ерлардан оёқларига турли микроорганизм илаштириб келиб, овқат моддала- рига қўйиб, уларни ифлослайди.

Узоқ вақт сақланган сифатсиз консерва ва колбасаларда микро- бнинг заҳарли кучи бўлади. Бунда ошқозон-ичак системаси касалла- нишидан ташқари, оёқ-қўллар фа- лажланиб қолиш ҳоллари ҳам рўй беради. Бемор тез-тез ва юзани нафас олади, унинг юрак уриши тезлашади.

3-8 ёшдаги болалар ўртасида шофтоли, ўрик каби меваларнинг заҳарли мағизлари билан касалла- ниш ҳоллари оз бўлса-да, учраб туради.

Рухли идишларда тайёрланган ёки сақланган овқатларда рух эриб овқат маҳсулотларига чўкади. Бундай овқатлар ҳам заҳарлиниш- га сабаб бўлади.

Асосан қолган овқатларни истеомлаб қилмаслик, гўшт ва колбаса бузилган деб тахмин қилин- са, уларни яхшилаб пишириб, сўнг истеомлаб қилиш, сутли овқатлар бузилган бўлса, яхшии ташлаб юборган маъқул. Бузилмаслиги учун уларни ҳолодильникларда ёки салқин жойларда сақлаш таъ- сии этилади.

Агар консерва бузилган бўлса,

консерва банкасининг юқори қис- мида газ йиғилиб думбайиб тура- ди. Яхшии бундай консерванни емаслик керак. Болалар ўртасида заҳарли данак-мағизлар тўғрисида тушунтириш ишлари олиб бориш жуда фойдалидир. Овқатларни сақлаш ва пиширишда руҳли идиш- товоклардан фойдаланмаслик ке- рак. Овқатларни ҳеч қачон очиб қолдирмаслик дозим.

Агар сифатсиз овқатлар билан заҳарлинишнинг юқоридаги бирор белгилари рўй берган тақдирда дарҳол врачга мурожаат этиш за- рур. Анс ҳолда касаллик кишини зарарли оқибатларга олиб бориши мумкин.

К. ОЛИМЖОНОВ, Республика санитария маорифи уйининг ходими.

ЖАҲОН БҒЙЛАБ

СЎНГГИ ВИДОЛАШУВ

ПАРИЖ, 16 июль. (ТАСС). Франция Коммунист партиясининг раиси билан сўнгги марта ви- долашмоқ учун Ле Пелетте кўча- сидаги бинога келиб турган минг- лаб одамлардан иборат мотам на- мойиши бир минут ҳам тинмади. Морис Торезнинг тобуги ўрнатил- ган Франция Коммунист партия- си Марказий Комитетининг бино- сида Париж метросининг контро- лери билан ҳаммоли, хизматчи билан темир йўлчини қуриш му- мкин. Уларнинг кўпи жамоқорини ечмасдан тушқи овқат пайтида турти шу ерга келган.

Рассом Андре Фужерон билан «Юманите — диманш» газетаси- нинг бош редактори Андре Кар- рел, «Новости» матбуот агентли- гининг директори Б. Бурков билан дафн этиш маросимига Нор депар- таментдан етиб келган 83 ёшли француз ишчиси Торезга сўнгги марта «вазидо» сўзини айтишди...

Умумий меҳнат конфедерацияси конфедерал бюросининг делегация- си, мамлакатдаги кўпгина касабасо- юз федерацияларининг вакиллари, Франция студентлар союзи — ЮНЕСКО вакилларининг бир гуру- ппasi мотам учун қоронғи қилиб қўйилган залдан бирин-кетини оқиста ўтиб боришди.

СССРнинг Франциядаги элчиси С. А. Виноградов ва элчихонанинг бир гуруппа ходимлари янги гул- лардан ясалган наттагина гулчам- бар қўйдилар.

Мотам матрасаси 15 июль ке- курун аламаҳалгача давом этди.

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Н. С. ХРУЩЕВНИНГ СССР ОЛИИ СОВЕТИ СЕССИЯСИДАГИ ДОҚЛАДИ ҲАҚИДА ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЕН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

АВСТРИЯ
Австрия газеталари СССР Министрлар Совети Раиси доқладининг мазмунини кўзга яққол ташлабдиган ўринларда баён қилмоқдалар. «Ди прессе» газетаси ёзди: Совет ҳукуматининг бошлиғи экономика соҳасида АҚШга етиб олади ва ундан ўзи натади, деб таъкидлади. Газета Н. С. Хрущевнинг кўндаллашган сўзларини мисол қилиб келтирди: СССР саноят маҳсулотининг хамми бундан 10 йил мунаддам АҚШ саноят маҳсулоти ҳаммининг атиги 33 проценти ташкил этар эди, 1963 йилда эса, қарийб 65 проценти ташкил этди.

Матбуот доқлада СССРда колхозчилар социал таъминотининг бутун- иттифок фонди вукудга келтирилади, деб айтилган гапларга ҳам алоҳида эътибор беради.

ТУНИС
Тунис газеталари Н. С. Хрущев доқладининг баёнини биринчи саҳифаларда босиб чиқардилар. «Пти матэн» газетаси ёзди: «Бош министр Хрущев Совет ҳукуматининг совет халқи турмуш даража- сини ошириш соҳасидаги қоралари тўғрисида таъкидди». Газеталар колхозчилар учун пенсия таъминотининг мустақам системаси белги- ланишига эътибор бермоқдалар. Доқладаги асосий рақам маълумот- лари келтирилади ва, жумладан, СССРнинг миллий даромади кейин- ги ўн йил ичида 2,3 баравар кўпайди, деб таъкидланади.

КЕНИЯ
Шарқий Африканинг энг йирик газетаси «Ист африкен» «Ист- стандард» Совет ҳукумати бошлиғи доқладининг баёнини биринчи саҳи- фасида «Биз галаба қиламиз» — дейди Хрущев» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Газета доқладининг совет кишилари турмуш даражасини оширишга қаратилган қоралар тўғрисида гап борган асосий қоидаларини кўрсатади.

Совет ҳукуматининг бошлиғи Совет Иттифоқи одамларни «бур- жуалаштириб юбормоқда» деб унинг шаънига таъна қилган киши- ларни кескин таъкид қилганлигини таъкидлаб, газета Совет ҳукума- тининг халқ фаровонлигини оширишга қаратилган сийасати бундан буён ҳам ўтказишга қатъий қарор берганлигини уқтириб ўтади.

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА ЗАБАСТОВКАЛАР

Телеграф капиталистнинг мамлакат- лардаги меҳнаткашларнинг забастов- ка кураши тўғрисида янгида-янги хабарларни келтирмоқда. Бу забастовка кураши тобора қаттиқ тус олаётди. Иш ташловчиларнинг асосий талаблари иш ҳақининг оши- рилиши, меҳнат шартининг яхши- ланиши, ишдан бўшатишдан киши- ларнинг яна ўз ишига тикланиши ҳақидаги талаблардир.

Мана, Лондондан олинган хабар: Бу хабарда инглиз почта ходимлари- дан 120 минг киши иш ҳақининг оширилиши тўғрисидаги талабни қувватлаш юзасидан 16 июлда 24 со- атлик умумий забастовкага бошлаган- ларини айтилади. Бу — Англия почта- чиларининг мамлакат тарихида би- ринчи умумий забастовкасикидир.

Римдан хабар берадилар: Италия- даги тикувчилик корхоналари ходим- ларидан 300 минг киши забастовка курашини яна бошлаб юборди. Ти- кувчилар ўн кун давомиди мамлакат- нинг турли районларида қисқа му- датли стачкалар ўтказишди.

Семинарда областдаги маҳаллий комитетлар, ўзаро ёрдам касаса- ри ва кутубхона, маданият уйла- ри, молия ходимларидан ҳаммаси бўлиб 138 киши қатнашди.

Машгулотларни Усовпроф ва Облсовпрофнинг таърибали хо- димлари олиб борди. Улар баъзи корхоналардаги маҳаллий комитет- ларнинг иш таърибалари ҳақида сўзлаб беришди.

А. МИРЗААХМЕДОВ.

Қисқа сатрларда

Тошкентдаги Н. Островский номи Пионерлар саройида 15 тага яқин турли тўғрақлар ишлаб туриб- ди. Бу тўғрақлар орасида айниқса ўзбек драма тўғрағи яхши натижа- ларга эришмоқда.

Тўғрақ аъзолари яқинда В. Вла- димирскийнинг «Саша Груздев» пье- сасини Оқушбобов номи ёш томо- шабинлар театри сахнасида намо- йиш қилиб, ёш томошабинларнинг оқришига сазовор бўдилар.

Ўзбекистон халқ артисти Ко- миллик Отаниёзов раҳбарлидаги Хоразм ашула ва рақс ансамбли яқинда Оқангарон шаҳрида бўлиб, «Шахтёрлар клуби» ва Шахтёрлар маҳалини саройининг ёзи бинасида киши бўлидаги иборат катта кон- церт кўрсатди.

И. АХМЕДОВ.
Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи сов- хозининг 1-бўлимида янги алоқа бўли- ми ишга тушди. Шунингдек, бу бў- лимда янги магазин ва сартарошхо- на қурилиб фойдаланишга топши- риildi.

Н. ТУФОНОВ.

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОКЕЛАЛАР

ГИЗЕНГА ОЗОД ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 16 июль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Лео- польдвилдан хабар беради: Антуан Гизенга турмадан озод қилинганлиги тўғрисидаги расмий ахборот Конго пойтахтида эълон қилинди.

ГОЛДУОТЕР —
ПРЕЗИДЕНТЛИККА
НОМЗОД

САН-ФРАНЦИСКО, 16 июль. (ТАСС махсус мухбири). Республи- качилар партиясининг сўзиди партия ўнг қанотининг раҳбари сенатор Б. Голдуотер АҚШ прези- дентлигига номзоод қилиб кўр- сатди.

Голдуотер биринчи давранинг ўзлаб 883 овоз, Скриттон 214, Рокфеллер 114 овоз олд.

КЕНИЯ БОШ МИНИСТРИГА ХУЖУМ ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН, 15 июль. (ТАСС). Кения бош министри Жомо Кената бугун Миллатлар ҳамдўстлиги мамлакатла- ри бош министрларининг Лондонда бўлаётган конференцияси манбасига натаътида фашист безориларнинг хукумига дучор бўлди. Безорилардан биттаси Кенатани қаттиқ урди ва Кената зўрга оғида туриб қолди.

Англия ҳукуматининг вакили бу монарога «жуда индиий» ҳодиса деб баҳо берди.

Кениятага хужум қилинганлиги на- тижасида у конференцияга қарийб бир соат кечиниб келди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШ- КЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сель- ского областей комитетов КП Уз- бекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНИЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари 25885. Мазсул секретари — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноят ишлаб чиқариш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маънавий ва шахар ҳўналиги бў- лимини — 26232. Фан, маънавий ва оқий ўқув юрталари бўлими — 28761. Ах- борот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Совет Узбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Узбекистон» бирлашган нашриётининг босмаҳонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06855. ИНДЕКС 64895.

Реклама ВА Эълонлар

ТЕЛЕВИЗОР

18 ИЮЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

17.00 — Ўқувчилар учун «Музи- на лугати» деган эшиттириш.

17.35 — Телевизион янгиликлар.

17.50 — Спорт кундалиги.

18.10 — М. Зошченко ҳикоялари мотиви асосида ишланган «Асала- ри ва одамлар» номли сатирик фильм.

18.30 — Талабларингизга киноан- классик куйлардан концерт.

19.30 — «Новости дня» киножур- нали ва «Хамма нарса йўлдан бошланади» номли бадиий фильм.

21.05 — Эшиттиришлар програм- маси.

Ўзбек тилида:

21.15 — Телевизион янгиликлар.

21.30 — Ўзбек опера ва балетла- ридан парчалар.

ТЕАТР

НАВОИИ НОМИ ТЕАТРДА — 18/VII да Флория Тоска, 19/VII да кундуз Оқнуш кўли, кечқурун Концерт (рус тилида).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Крепостной антриса — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 20 ИЛИТИ», «ВА- ТАН» (кундуз ва кечқурун).

Мултоқ махфия — «ЎЗБЕК- ИСТОН», НАВОИИ номи (кундуз со- ат 1 ярим, 5 ва кеч 6-40 минута).